

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЙОРДАН ЙОВКОВ" – ЯМБОЛ

✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. "Тимок" 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

Утвърдил:

Мима Кондова

Директор на ОУ „Йордан Йовков“

Гр. Ямбол

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

В „ОУ ЙОРДАН ЙОВКОВ“

ГР. ЯМБОЛ

Настоящият етичен кодекс е приет от Педагогическия съвет с Протокол № 7/09.09.2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

РАЗДЕЛ II

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Глава I Педагогически специалисти и служители в училището.

Глава II Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

Глава III Педагогически съвет

Глава IV Обществен съвет

Глава V Родители

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Раздел V

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Раздел VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел VIII

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел IX

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Раздел X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Раздел XI

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Раздел XII

САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

РАЗДЕЛ XIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Приложение № 1

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Приложение № 2

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на ОУ „Йордан Йовков“ е в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Конституцията на РБ, Закона за защита правата на детето, Стандарта за приобщаващо образование.

Етичният кодекс има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция.
3. Да подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.
5. Да регламентира етичните норми на поведение в колектива и така да създаде оптимални условия за работата в училището..

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти и непедagogически персонал в училището изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл.3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всяко дете е гарантирано правото на:

(1) свобода на изразяване на мнение;

(2) свобода на мисълта, съвестта и религията;

(3) формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл.5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.10. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл.11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Глава първа

Педагогически специалисти и служители в училището.

Чл.12.(1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основни ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.13.(1) Всички работници и служители в ОУ „Й. Йовков“ са длъжни:

1. Да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
2. Да съдействат за провеждането на държавната политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
3. Да осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията.
4. Да извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно и да се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата.
5. Да не накърняват престижа на училището не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни:

1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Да разбират и уважават индивидуалността на всеки ученик.
3. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.
5. Да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. Да осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите им.
7. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
8. Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
9. Да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално.
10. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
11. Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.

Чл.14 На всички ученици е гарантирано правото:

- (1) Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда.
- (2) Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес.
- (3) Да избират учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове.
- (4) Да получават библиотечно-информационно обслужване.
- (5) Да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си.
- (6) Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие от всички педагогически специалисти.
- (7) Да бъдат равнопоставени независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус, както и свободно да изразяват мнение.
- (8) Да получават закрила за нормалното си физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

- (9) Да участват в проекти и програми, предложени от училището.
- (10) Да дават мнения и предложения за училищните дейности.
- (11) Чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането на въпроси, засягащи живота на училищната общност.

Глава втора

Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

Чл.15 ОУ „Йордан Йовков“ осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги, подчинена на разпоредбите на Чл. 174. От ЗПУО.

Чл.16 Подкрепата за личностното развитие на учениците е обща и допълнителна и е уредена в ЗПУО, Стандарта за приобщаващо образование.

Чл.17 Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл.18 Общата подкрепа се осигурява за всички ученици.

Чл.19 Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

Чл.20 Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определено дете или ученик по чл. 187, ал. 2.

Чл.21 Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:

- (1) Идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване.
- (2) Извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика.
- (3) Изготвя и реализира план за подкрепа.
- (4) Извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай.
- (5) Изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.22 (1) ОУ „Йордан Йовков“ самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

- 1. Развитие на училищната общност.
- 2. Изграждане на позитивен организационен климат.
- (2) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.
- (3) При работата с учениците в училище, педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.
- (4) При работата с учениците педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на превенцията и ранното оценяване на риска от трудностите, заложили в Програмата за превенция на ранното напускане на училище и Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи.
- (5) Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, с който всички педагогически специалисти са длъжни да се запознаят и прилагат в работата си.

Глава трета

Педагогически съвет

Чл.23 Функциите на педагогическия съвет при приемането на вътрешни нормативни актове, свързани с дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност, са разписани в чл. 263 от ЗПУО и е необходимо да бъдат прилагани чрез:

- (1) Предприемане на мерките за превенция за възникване на конфликти и превантивни дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност.
- (2) Изграждане на стратегия за развитие на училището за 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране.
- (3) Правилник за дейността на училището.
- (4) Изграждане на постоянно действащи комисии.
- (5) Етичната комисия работи с държавните образователни стандарти: за управление на качеството в институциите; за приобщаващото образование; за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; за организацията на дейностите в училищното образование.
- (6) Координационния съвет по противодействие на училищния тормоз и превенция на агресията и насилието работи със стандартите за приобщаващото образование; за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; за организацията на дейностите в училищното образование.
- (7) Работната група по качеството на ОВП работи с всички стандарти по чл. 22 от ЗПУО.
- (8) Комитетът по условията на труд работи със стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.
- (9) Педагогическият съвет приема годишен план за дейността на училището, който включва конкретните дейности за постигане на стратегическите цели, програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.
- (10) Педагогическият съвет предлага на директора разкриване на занимания по интереси; прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в закона случаи; участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност; периодично проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки с цел подобряване на образователните резултати

Глава четвърта

Обществен съвет

Чл.24 На основание чл. 265 от ЗПУО се създава обществен съвет, който е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му. Чл.25 Общественият съвет в училището: одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ; участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи; предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията и външното оценяване; участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност. При неодобрение от обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Глава пета

Родители

Чл.26 Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище: да получават информация за успеха и развитието на децата си, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността; да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време; да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат правата и интересите на ученика; да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им; да избират и да бъдат избирани в общественния съвет на училището; да изразяват мнение и да правят предложения за развитието на училището и на центъра за подкрепа за личностното развитие.

Чл.27(1) Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището: да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика; редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила; да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика; да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;. Да участват в родителските срещи; да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.28 Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.29 Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл.30 Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.31 Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.32 Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.33 Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл.34 Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.35 Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл.36 Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.37 Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл.38 При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл.39 Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.40 Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.41 Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл.42 Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.43 Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл.44 Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл.45 Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл.46 Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.47 Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл.48 Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.49 Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.50 В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел V

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.51(1) В отношенията с колегите си учителят/служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл.52 Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на председателя на етичната комисия.

Чл.53 Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят/служителят трябва да дава пример, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

Чл.54 Да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.55 Да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.56 Да работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията и училището, и да проявява нетърпимост към подобни действия.

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.57 Учителят/Служителят предоставя висококачествени програми и услуги. Не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл.58 Работи за създаване на сигурна обществена среда за детето.

Чл.59 Работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата.

Чл.60 Съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.61 Работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.62 (1) Работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.

(2) Учителят/Служителят се задължава:

1. Да уважава индивидуалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работи в интерес на детето.
3. В работата си категорично да не използва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважава колегите, да ги подкрепя и насърчава в изпълнение на етичния кодекс.
6. Да поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията, уменията и компетентностите си.
7. Да служи като застъпник на детето в общността и обществото.
8. Да спазва етичните правила, заложили в този кодекс.
9. Да изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица.
10. Длъжен е да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.

РАЗДЕЛ VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.63 Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Чл.64 (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл.65 Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ОУ „Йордан Йовков“ или на друго лице от колектива.

Чл.66 Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.67 (1) Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или поврежда-нето на повереното му имущество..

Чл.68 Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.69 Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

РАЗДЕЛ VIII

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.70 (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на ОУ „Йордан Йовков“

(2) Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.

Чл.71 Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на ОУ „Йордан Йовков“

Чл.72 Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл.73 (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл.74 Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл.75 При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят на ОУ „Йордан Йовков“ следва да подаде молба за прекратяване на трудовите правоотношения .

Раздел IX

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 76 (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.77 Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел XI

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.78 (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 79 (1) Комисията по етика:

1.разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

2.дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл.79 Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.80 (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.81 Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчете дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

РАЗДЕЛ XII

САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл.82 Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.

Чл.83 (1) Санкциите са:

1. писмено уведомяване на служителя или работника и даване публичност на случая;

2. Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание.

3. Информирание на Обществения съвет.

(2) Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ XIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.84 Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от директора, ЗДУД, ЗДАСД, Комисията по етика и Обществения съвет.

Чл.85 При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда, Правилника за устройството и дейността на училището, ПВТР, Закона за предучилищното и училищно образование

Чл.86 При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

Чл.87 Изменения в настоящия кодекс могат да се направят след внасянето на писмено мотивирано предложение в етичната комисия или при директора от всеки член на училищната общност, след което се предлагат за одобрение от педагогическия съвет

Чл.88 Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите.

Чл.89 Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чл.90 Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремежът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качествено обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

неспазване на действащото законодателство;

неспазване на вътрешно училищните документи;

действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;

грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;

появи на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;

появи на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;

външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

Комисията е в състав от представители на:

ръководството: двама

педагогическия персонал: двама учители;

непедагогическия персонал: двама

педагогически съветник в училище - един

Комисията се председателства от зам. директор по УД.

Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.